

Sietse Kuipers

**Oefenen met
studievaardigheden
voor groep 8**

Auteur: Sietse Kuipers
Omslagontwerp: Studio Willemien Haagsma bNO
© 2020 Visual Steps B.V.

Eerste druk: november 2020

ISBN 978 90 5905 525 4

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, uitgeleend, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door middel van fotokopieën, opnamen, of welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 168 Auteurswet 1912 j^o het besluit van 20 juni 1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985, Stb. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 882, 1180 AW Amstelveen). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgaven in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever te wenden. Ondanks alle aan de samenstelling van de tekst bestede zorg, kan noch de redactie, noch de auteur, noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade, die zou kunnen voortvloeien uit enige fout, die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

In dit boek kunnen namen voorkomen van gedeponeerde handelsmerken. Deze namen zijn in de tekst niet voorzien van een handelsmerksymbool, omdat ze slechts fungeren als aanduiding van de besproken producten. Hierbij wordt op geen enkele wijze getracht inbreuk te maken op de rechten van de handelsmerkhouders.

Wil je meer informatie?
www.visualstepseducatief.nl

Heb je vragen of suggesties over dit boek?
E-mail: info@visualstepseducatief.nl

Abonneren op de gratis Visual Steps Educatief nieuwsbrief:
www.visualstepseducatief.nl

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Informatie voor ouders, verzorgers en docenten	6
Oefentaak 1	7
Oefentaak 2	17
Oefentaak 3	25
Oefentaak 4	33
Oefentaak 5	41
Oefentaak 6	49
Oefentaak 7	59
Oefentaak 8	69
Oefentaak 9	77
Oefentaak 10	85
Oefentaak 11	95
Oefentaak 12	105
Oefentaak 13	113
Oefentaak 14	121
Oefentaak 15	131
Oefentaak 16	139
Oefentaak 17	147
Oefentaak 18	157
Oefentaak 19	165
Oefentaak 20	175
Oefentaak 21	183
Oefentaak 22	191
Oefentaak 23	201
Oefentaak 24	211
Oefentaak 25	221
Oefentaak 26	229
Oefentaak 27	239
Oefentaak 28	249
Oefentaak 29	259
Antwoorden en uitleg	271
Verantwoording	281
Jouw resultaten	283
Bijlage Leesteksten	285
Bijlage Afbeeldingen	305

Voorwoord

Je komt eigenlijk dagelijks wel kaarten, bestanden of teksten tegen waar je je studievaardigheid mee toetst. Bijvoorbeeld bij het bekijken van een kaart of tabel en het zoeken van informatie.

Misschien vind je sommige taken die met studievaardigheid te maken hebben een beetje lastig en andere weer heel makkelijk. Voor eigenlijk alles geldt; je leert vooral door het veel te doen. Dit boek helpt je daarbij.

In dit boek vind je heel veel opgaven. Deze opgaven staan bij elkaar in oefentaken. Je zou iedere dag zo'n oefentaak kunnen maken, maar een paar keer per week kan natuurlijk ook. Zo leer je door te oefenen steeds beter kaartlezen, alfabetiseren, informatiebronnen hanteren, studerend lezen en nog veel meer!

Aan het eind van het boek op pagina 271-280 vind je de antwoorden van alle opgaven en, waar nodig, uitleg. Op pagina 283-284 kan je het aantal goede en foute antwoorden noteren.

Naast ieder antwoord staat wat voor soort opgave het was. Dat is handig als je merkt dat je vaak dezelfde soort opgave fout maakt. Je kan er zo achter komen welke soort opgave dat is. Als je dat weet kan je die opgaven nog eens extra oefenen of vragen om uitleg. Je gebruikt daarvoor de lijst met typen opgaven op pagina 281-282. Moeilijk? Vraag dan of iemand je wil helpen!

O ja, je kan de bladen van een taak uit het boek scheuren. Misschien vind je dat wel zo handig.

Veel succes met het maken van de opgaven!

Sietse Kuipers

P.S.

Als je vindt dat iets niet goed is in het boek of je hebt een goed idee, dan hoor ik dat graag van je.

Het e-mailadres is: info@visualstepseducatief.nl

Tip

Online toets

Heb je alle oefeningen in het boek gemaakt, dan kan je op de website www.visualstepseducatief.nl/toetsen een toets maken. Als je deze toets goed hebt gemaakt, krijg je zelfs een diploma dat je kan afdrukken en bewaren!

Informatie voor ouders, verzorgers en docenten

Dit boek laat kinderen oefenen met studievoordigheden. De hapklare oefentaken van 30 opgaven kan het kind in ongeveer 20 minuten per taak op zijn gemak zelfstandig maken, bijvoorbeeld aan de keukentafel. Zo ziet u dat het kind ook daadwerkelijk serieus de opgaven maakt en niet stiekem op zijn telefoon zit. Daarom zijn de opgaven ook op papier en niet op de computer of tablet.

De opgaven bevatten lesstof die voldoet aan de kerndoelen voor studievoordigheden in groep 8 en past bij de stof voor de Centrale Eindtoets in groep 8.

De laatste pagina's bevatten bijlagen met leesteksten en afbeeldingen in full colour waarnaar wordt verwezen in de verschillende oefentaken. Het is dan ook van belang dat uw kind deze pagina's bij elke oefentaak gebruikt. Door de perforatierand is het mogelijk om deze bijlagen uit te scheuren.

De opgaven kunnen worden nagekeken. Achter in het boek op pagina 271 en verder vindt u de antwoorden. Mogelijk is er behoefte aan uitleg. Dit staat er bij een aantal vragen bij.

Bij ieder antwoord staat een code die refereert aan een type opgave in de verantwoording op pagina 281-282. Merkt u dat het kind bepaalde typen opgaven vaker fout heeft, dan kan dat een reden zijn om hem nog wat uitleg te geven over dat onderwerp of nog eens extra te laten oefenen.

U heeft de mogelijkheid om een oefentaak apart aan het kind aan te bieden door de taak uit te scheuren via de perforatierand. Een andere mogelijkheid is om de antwoorden achter in het boek uit te scheuren en apart te houden van de rest van het boek.

Online toets

Heeft het kind alle oefeningen in het boek gemaakt, dan kan hij op de website www.visualstepseducatief.nl/toetsen een toets maken. Als deze toets goed is gemaakt, krijgt hij een diploma.

Andere boeken en de Visual Steps Educatief nieuwsbrief

Naast deze uitgave zijn er nog andere boeken verkrijgbaar, bijvoorbeeld over taal, rekenen en aardrijkskunde en natuuronderwijs of voor andere groepen. Op www.visualstepseducatief.nl vindt u een overzicht van alle titels.

Op die website kunt u zich ook met enkele muisklikken aanmelden voor de gratis Visual Steps Educatief nieuwsbrief die per e-mail wordt verspreid.

Oefentaak 1

1. Bij deze vraag hoort **leestekst 1 Wilde zwijnen** in de **Bijlage Leesteksten**. Lees eerst de tekst.

Waarom zouden wilde zwijnen graag in de modder rollen?

- A. Door de dikke laag modder krijgen ze een schutkleur.
- B. Ze houden van spelletjes doen.
- C. Zo raken ze lastige parasieten kwijt.
- D. Het goede antwoord staat er niet bij.

2. Je ziet een lijst met telefoonnummers. Wat is het nummer van loodgietersbedrijf Broecks?

Broeck G J vd	012 6218823
Broeck Accountant & Belastingadviseur H vd	012 6240134
Broeckhuysen J van	012 6217097
Broecks M	012 6246275
Broecks BV Constructiebedrijf/Metaalhandel	012 6249034
Broecks Loodgietersbedrijf L	012 6232613
Broeckx-Nanninga A H	012 6854813

- A. 012 6249034
- B. 012 6240134
- C. 012 6232613
- D. 012 6246275

3. Bij deze vraag hoort **leestekst 33 Het magnetisch veld** in de **Bijlage Leesteksten**. Lees eerst de tekst.

Wat is waar?

- A. Alleen magneten hebben een magnetisch veld.
- B. Het magnetisch veld is er alleen als je ijzervijsel gebruikt.
- C. De aarde heeft ook een magnetisch veld.
- D. Het goede antwoord staat er niet bij.

4. Welk van de vier onderstaande namen kom je als eerste tegen in een alfabetische telefoonlijst?

Veldman, Veldboom, Velden, Veldstra

- A. Velden.
- B. Veldboom.
- C. Veldman.
- D. Veldstra.

5. Bij deze vraag hoort **leestekst 79 Toen je nog op straat kon spelen, prenten van Cornelis Jetses** in de **Bijlage Leesteksten**. Lees eerst de tekst.

Welke stelling(en) is/zijn waar?

Stelling I: Cornelis Jetses heeft het boek geschreven.

Stelling II: In het boek wordt duidelijk dat het vroeger niet beter was dan nu.

- A. Stelling I is waar en stelling II is niet waar.
- B. Stelling I is niet waar en stelling II is waar.
- C. Stelling I is waar en stelling II is waar.
- D. Stelling I is niet waar en stelling II is niet waar.

6. In het stratenregister van Dokkum zoek je waar je de Brokmui kunt vinden. **Brokmui staat ergens tussen:**

- A. Bronlaan en Brouwerssteeg.
- B. Breedstraat en Bronlaan.
- C. Bonifatiusplein en Boterstraat.
- D. Badweg en Beukenlaan.

7. **Lees onderstaande tekst.**

Hoe een vis zwemt

Water biedt meer weerstand aan een lichaam dan lucht. Een zwemmende vis moet dus het water opzij duwen. Dat doet een vis door zich heen en weer te bewegen met slangachtige bewegingen. Het water wordt weggedrukt door de kop, de buiging van het lichaam en de flexibele staart. Het water stroomt terug langs de flanken van het taps toelopende lichaam en sluit zich weer achter de staart; hierbij drukt het de vis vooruit.

Uit de tekst blijkt dat een vis

- A. met zijn bewegingen een slang probeert te imiteren.
- B. zoals blijkt uit zijn bewegingen familie is van een slang.
- C. bewegingen maakt die wel wat op die van een slang lijken.
- D. Het goede antwoord staat er niet bij.

8. **Je zoekt de betekenis van de afkorting: t.k.a.**
De afkortingen staan in jouw woordenboek niet bij elkaar, maar op alfabetische volgorde tussen de andere woorden in.
Waar zul je de afkorting t.k.a vinden?

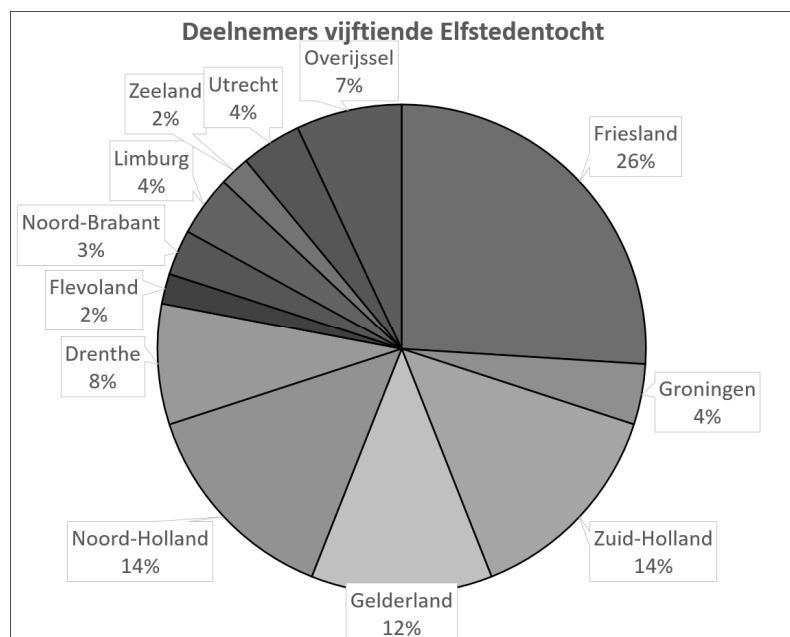
- A. Na het woord tjonge(n).
- B. Voor het woord tjonge(n).
- C. Na de afkorting t.n.o.
- D. Voor de afkorting t.b.

9. Bij deze vraag hoort *leestekst 2 Stekelvarkens* in de *Bijlage Leesteksten*. Lees eerst de tekst.
De schrijver vindt het vreemd dat stekelvarkens botten eten. Maar is dat wel zo vreemd?

- A. Ja, botten eten is nergens voor nodig.
B. Nee, want stekelvarkens eten alleen botten als ze geen ander voedsel kunnen vinden.
C. Nee, hij zegt immers zelf waarom ze dat doen.
D. Het goede antwoord staat er niet bij.

10. Bekijk het diagram hieronder. Welke bewering kun je met behulp van deze grafiek controleren?

- A. In Nederland is schaatsen veel populairder dan in andere landen.
B. In het buitenland weet men nauwelijks af van het bestaan van een Elfstedentocht.
C. Slechts 1% van alle buitenlanders deed mee aan de 15e Elfstedentocht.
D. Van het aantal

- deelnemers dat meedeed aan de 15e Elfstedentocht, kwam minder dan 10% uit de drie zuidelijke provincies.

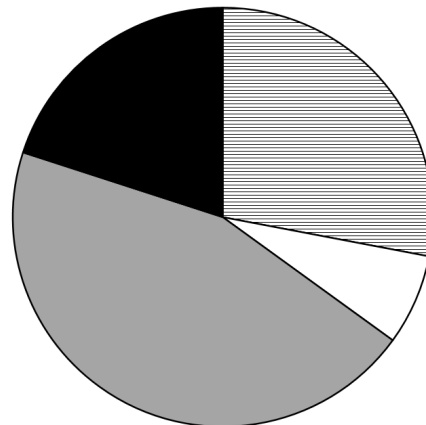
11. Bij deze vraag hoort *leestekst 51 Drugsoverlast* in de *Bijlage Leesteksten*. Lees eerst de tekst.
Wat wil de politie doen tegen drugsoverlast?

- A. De buurtbewoners erop afsturen.
B. Waarschuwen dat drugs slecht zijn voor de gezondheid.
C. Voorkomen dat er in drugs gehandeld wordt.
D. Het goede antwoord staat er niet bij.

12. Deze grafiek geeft aan uit hoeveel procent weide, bos, akkers en dergelijke een land bestaat.

Bij welk land zou deze grafiek horen?

- A. Egypte.
- B. Canada.
- C. Nederland.
- D. Zwitserland.

▨ Akkers en boomgaarden □ Bos
■ Grasland ■ Andere gebieden

13. Bij deze vraag hoort *leestekst 56 Bekeuring* in de *Bijlage Leesteksten*. Lees eerst de tekst.

Welke stelling(en) is/zijn waar?

Stelling I: De politie weet alles van parkeerovertradingen.

Stelling II: Voor vragen over een bekeuring kan je bij elk politiebureau in Nederland terecht.

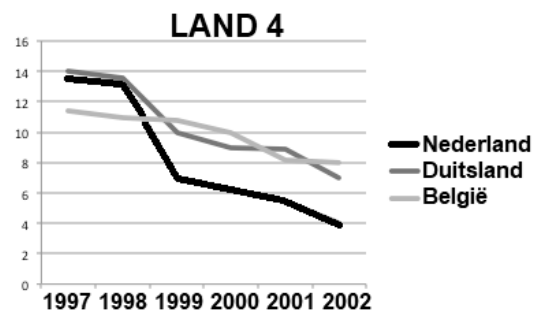
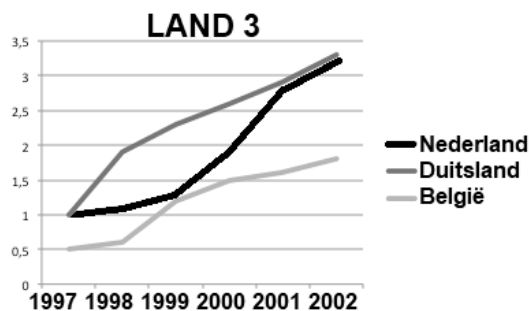
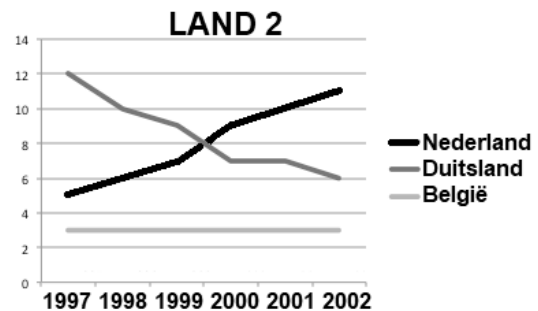
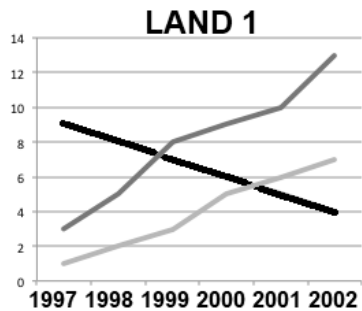
- A. Stelling I is waar en stelling II is niet waar.
- B. Stelling I is niet waar en stelling II is niet waar.
- C. Stelling I is niet waar en stelling II is waar.
- D. Stelling I is waar en stelling II is waar.

14. Bij deze vraag hoort *leestekst 73 Vernietiging van regenwouden* in de *Bijlage Leesteksten*. Lees eerst de tekst.

Hoe komt het dat de regenwouden vernietigd worden?

- A. Er woeden enorme bosbranden.
- B. Door hevige stormen waaien talloze bomen om.
- C. Overstromingen richten veel schade aan.
- D. Alle bomen worden omgehakt.

15. De grafieken hieronder laten zien hoeveel bezoekers uit andere landen op bezoek komen.
Welk land kent een stijging van het aantal Duitsers en een daling van het aantal Nederlanders dat dat land bezoekt?

- A. Land 1.
B. Land 2.
C. Land 3.
D. Land 4.
16. Bij deze vraag hoort *leestekst 62 Het wordt steeds grijzer in Nederland in de Bijlage Leesteksten*. Lees eerst de tekst.
In de tekst staat: 'Kan de werkende generatie dat opbrengen?'
Wat bedoelt de schrijver daarmee?
- A. Zal het mogelijk zijn om alle kosten voor de ouderen te betalen; het zijn immers de mensen jonger dan 67 die het moeten verdienen.
B. Zal het mogelijk zijn om alle kosten voor de werkende generatie te betalen; het zijn immers de oudere mensen die het moeten verdienen.
C. Zal het voor de oudere mensen mogelijk zijn om hun hoge doktersrekeningen te kunnen blijven betalen?
D. Het goede antwoord staat er niet bij.
17. Bekijk *afbeelding 4* in de *Bijlage Afbeeldingen*.
Guus en Arne zijn met hun motorboot het Lauwersmeer op geweest en zoeken nu een eilandje met een aanlegsteiger waar ze rustig kunnen vissen.
Waar kunnen ze heen?
- A. Naar het grote eiland even ten noorden van het Ballastplaatbos.
B. Naar één van de eilanden die zo'n 2 kilometer oostelijk van Oostmahorn ligt.
C. Naar het eilandje dat ongeveer 1 kilometer ten noorden van de Kollumerwaard ligt.
D. Naar het eilandje even ten westen van de jachthaven van Lauwersoog.

18. Bij deze vraag hoort *leestekst 69 Vulkanen onder ijskap Antarctica* in de *Bijlage Leesteksten*. Lees eerst de tekst.

In de tekst staat het woord 'expeditie'. Wat betekent het hier?

- A. Verzending van goederen.
- B. Krijgstocht.
- C. Militaire onderneming.
- D. Een ontdekkingsreis.

19. Je ziet een lijst met telefoonnummers. Je vader – die vrachtwagenchauffeur is – ligt met griep op bed. Je moeder wil hem ziek melden. Welk nummer moet ze gebruiken?

Feddema T	0594 614636
Feddema Recreatieservice	0594 421599
Feenstra W	0594 421937
Feenstra Bouwkranenverhuur	0594 421863
Feenstra BV Internationaal Transport	0594 421321
Feenstra Minikraanverhuur H en T	0594 423023

- A. 0594 421863
- B. 0594 421321
- C. 0594 423023
- D. 0594 421599

20. Wanneer leefde de beroemde Engelse filmacteur met snor en bolhoed Charlie Chaplin?

In welk deel van de encyclopedie kun je het antwoord op deze vraag vinden?

- A. Deel 4 (bio-cals).
- B. Deel 5 (calt-coui).
- C. Deel 7 (ehe-fyt).
- D. Deel 17 (sape-stel).

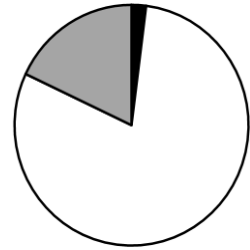
21. Bij deze vraag hoort *leestekst 6 Natuurproducten* in de *Bijlage Leesteksten*. Lees eerst de tekst.

Welke omschrijving van rijshout is goed?

- A. Hout dat goed blijft drijven.
- B. Taaie dunne takken.
- C. Taaie dikke boomstammen.
- D. Hout dat vroeger in rijtuigen werd gebruikt.

22. Boer Harms heeft een cirkeldiagram gemaakt over het voer dat zijn schapen krijgen. Dit diagram hoort bij de winter. Wat betekent het witte gedeelte?

- A. Vers gras.
B. Krachtvoer.
C. Hooi.
D. Vlees.

23. Bekijk onderstaande afbeelding. In welk van de vier woorden zit een fout?

- A. Schaakmeester.
B. Schaaknat.
C. Schaakprobleem.
D. Schaakspel.

scapulier - schaalwaarde

schaak³ <tw.> **0.1** <als waarschuwing in het schaakspel>.

'**schaakblind** <bn.> **0.1** (van schaakspelers) zo verdiept in een ingewikkelde situatie dat men een eenvoudige zet over het hoofd ziet.

'**schaakbord** <het ~; -en> **0.1** bord met 64 vierkante velden, waarop men schaak speelt.

'**schaakcomputer** <de ~ (m.); -s> **0.1** computer die als tegenstander in het schaakspel kan fungeren.

'**schaakklok** <de ~; -ken> **0.1** dubbele klok die de speeltijd van elk van de schaakspelers afzonderlijk registreert.

schaak'mat <bn.> **0.1** (van de koning in het schaakspel) verkerend in de positie van schaak, zo dat hij zich daaruit niet bevrijden kan, waardoor de partij verloren is ⇒ **mat** ♦ **3.1**
iem. ~ zetten <fig.> hem in een zodanige positie manoeuvreren dat hij geen uitweg ziet.

'**schaakmeester** <de ~ (m.); -s> **0.1** meester in het schaakspel.

'**schaakprobleem** <het ~; -problemen> **0.1** geconstrueerde schaakstelling met een oplossing in een gegeven aantal zetten.

24. Bij deze vraag hoort *leestekst 13 Apen* in de *Bijlage Leesteksten*. Lees eerst de tekst.

Apen hebben een driedimensionaal kijkvermogen. Wat kun je als je dat hebt?

- A. Kleuren herkennen.
B. Scheel kijken.
C. Afstanden schatten.
D. Het goede antwoord staat er niet bij.

25. Je wilt de betekenis van het scheefgedrukte woord in onderstaande zin opzoeken in het woordenboek. Bij welk woord moet je zijn?

Deze kleur *accentueert* de vreugdevolle sfeer.

- A. Bij accent.
- B. Bij accentuatie.
- C. Bij accentueren.
- D. Bij centreren.

26. Bij deze vraag hoort *leestekst 19 Schapen* in de *Bijlage Leesteksten*. Lees eerst de tekst.

Schapen zijn zachtaardig, staat er in de tekst. Wat betekent dat?

- A. Het zijn onaardige dieren.
- B. Het zijn vriendelijke dieren.
- C. Het zijn schuwe dieren.
- D. Het goede antwoord staat er niet bij.

27. Bij deze vraag hoort *leestekst 19 Schapen* in de *Bijlage Leesteksten*. Lees eerst de tekst.

'Schapen hebben zacht, lang krullerig haar...' Hoe noemen we het haar van een schaap meestal?

- A. vacht.
- B. wol.
- C. bont.
- D. Het goede antwoord staat er niet bij.

28. **De ondertitel van de ANWB Atlas van Nederland luidt:**

De Nederlandse wegen in woord en beeld
Alle kaarten op schaal 1:100.000
De meest complete atlas van ons land
Honderden kleurenfoto's

Welke bewering is fout?

- A. De atlas is vooral voor automobilisten bedoeld.
- B. De atlas is meer dan alleen een kaartenboek.
- C. De atlas is speciaal gemaakt voor het basisonderwijs.
- D. De atlas bevat veel foto's.

29. Bij deze vraag hoort **leestekst 87 Winkelepidemie** in de **Bijlage Leesteksten**. Lees eerst de tekst.
Wat is waar over het woord 'epidemie'?
- A. Het woord wordt gebruikt wanneer het om een ongeneeslijke ziekte gaat.
 - B. Het woord wordt gebruikt wanneer een ziekte meer voorkomt dan normaal.
 - C. Het woord wordt gebruikt wanneer mensen zich verbeelden dat ze ziek zijn.
 - D. Het goede antwoord staat er niet bij.
30. Tina is bijna jarig. Haar vriendin Joyce wil graag een zelfgemaakte kaart naar haar sturen. Ze wil inspiratie opdoen op internet.
Op welke link moet ze klikken?
- www.mullerwenskaarten.nl ▼
- Muller wenskaarten | online kaarten bestellen | snel in huis**
Online wenskaarten bestellen, voor privé of bedrijf? Veel keus: voor iedereen en elke gelegenheid passende wenskaarten. Per post geleverd.
- A.
- eredivisie.nl › Home › Info ▼
- Informatie over het kopen van tickets voor ... - Eredivisie.nl**
Bestel hier je kaarten voor een wedstrijd in de Eredivisie. Kies de club waarvan je een wedstrijd wilt bijwonen.
- B.
- www.allesoverknutselen.nl › kaarten-maken ▼
- Kaarten maken | Leuke ideetjes voor het zelf maken van kaarten**
Maak zelf je eigen kaarten. Voor een verjaardag of voor een uitnodiging, of maak eens je eigen kerstkaarten. Lekker knutselen en creatief bezig zijn.
- C.
- www.restaurant-deburen.nl › menukaart ▼
- Menukaart | Bistro Bar de Buren - Alkmaar - Restaurant de ...**
Bent u benieuwd welke vlees-, vis of vegetarische gerechten er op onze kaart staan? Bekijk dan hier onze menukaarten.
- D.

Antwoorden en uitleg

Voor leerlingen

Hieronder vind je de antwoorden op de opgaven. Ze staan **vetgedrukt** in de linkerkolom. In de rechterkolom staat, waar nodig, uitleg.

Voor ouders

In de tweede kolom staat een code. Die verwijst naar wat voor soort opgave het was. Op pagina 281 staan de betekenissen van alle codes. Stel, uw kind maakt een aantal fouten. Het valt u op dat eenzelfde code steeds weer opduikt. Door de betekenis van die code op te zoeken, kunt u nagaan welk type opgave zo vaak fout gaat. Deze wetenschap stelt u in staat passende uitleg te geven, of voor extra oefenmateriaal te zorgen.

Oefentaak 1

1C	T1
2C	N5
3C	T1
4B	N3
5D	T1
6B	A3
7C	T1
8A	O6
9C	T2
10D	S36
11C	T1
12C	S35
13B	T1
14D	T1
15A	S33
16A	T1
17C	K3
18D	T1
19B	N5
20B	N2
21B	T1
22B	S35
23B	O9
24C	T1
25C	O8
26B	T1
27B	T1
28C	O1
29B	T2
30C	O4

Oefentaak 2

1C	T1	<ol style="list-style-type: none"> 1. De kieuwzeefuitsteekselseven voedseldeeltjes uit het water. 2. De kieuwspleten halen zuurstof uit het water. 3. De zwemblaas regelt het vermogen van de vis om te drijven.
-----------	----	---

2B	S22	
3C	T1	
4B	T1	
5D	K7	
6C	K6	
7B	T1	
8C	K5	
9C	T1	
10B	K3	
11B	T1	
12C	N4	
13C	T2	
14D	T1	
15D	N2	
16C	T1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Een feest bij de bureu. 2. Iemand doet luidruchtige klusjes midden in de nacht. 3. Iemand zit midden in de nacht muziek te maken.
17C	N1	
18C	O8	
19B	T2	
20D	O2	
21C	T1	
22C	T1	
23B	S36	
24B	T1	
25B	S34	
26A	T1	
27C	T1	
28C	S27	
29B	K8	
30B	O5	

Oefentaak 3

1C	T1
2A	K5
3C	N5
4B	T1
5C	T1
6B	K3

Verantwoording

De opgaven zijn onder te verdelen in de volgende categorieën:

Alfabetiseren

- A1 Kunnen alfabetiseren; het woordenboek.
- A2 Kunnen alfabetiseren; de encyclopedie.
- A3 Kunnen alfabetiseren; het register.
- A4 Kunnen alfabetiseren; de telefoonlijst.

Opzoeken

- O1 Kiezen van de meest geschikte informatiebron en van de meest geschikte ingang tot die bron.
- O2 Kiezen van een ingang tot informatie op grond van een omschrijving of een trefwoord.
- O3 Kiezen van een ingang tot informatie op internet op grond van een omschrijving of een trefwoord.
- O4 Kiezen van een ingang tot informatie op een website op grond van een omschrijving of een trefwoord.
- O5 Het kunnen opzoeken van informatie op internet door gebruik te maken van zoekwoorden.
- O6 Het kunnen opzoeken van betekenissen van woorden, spreekwoorden, zegswijzen en afkortingen.
- O7 Het kunnen opzoeken van de uitspraak van een woord.
- O8 Het kunnen opzoeken van meervoudsvormen en verkleinwoorden.
- O9 Het kunnen opzoeken van de juiste spelling.

Naslagwerken

- N1 Gebruik van een encyclopedie; onder welk zoekwoord is de informatie te vinden?
- N2 Gebruik van een encyclopedie; in welk deel is de informatie te vinden?
- N3 Gebruik van een telefoonlijst; hanteren van de alfabetische ordening op woonplaats, achternaam en straatnaam.
- N4 Gebruik van een telefoonlijst; opzoeken van een nummer als woonplaats, naam en straatnaam bekend zijn
- N5 Gebruik van een telefoonlijst; opzoeken van een nummer als woonplaats, naam en beroep bekend zijn.
- N6 Gebruik van een telefoonlijst.
- N7 Het kunnen hanteren van een naslagwerk; het (digitale) spoorboekje.

Kaartlezen

- K1 Kaartlezen; het kunnen lokaliseren met behulp van de richting.
- K2 Kaartlezen; het kunnen lokaliseren met behulp van afstanden.
- K3 Kaartlezen; het kunnen lokaliseren met behulp van een combinatie van gegevens.
- K4 Kaartlezen; lokaliseren met behulp van een vakkenstelsel.
- K5 Aangeven van de betekenis van kaartsymbolen met behulp van een legenda.
- K6 Trekken van conclusies door gegevens op kaarten te combineren.
- K7 Kaartlezen; verschijnselen door gegevens op een kaart te combineren met algemene kennis van de wereld.
- K8 Kunnen vertalen van een abstract kaartbeeld naar een meer concreet beeld.

Schema's en grafieken

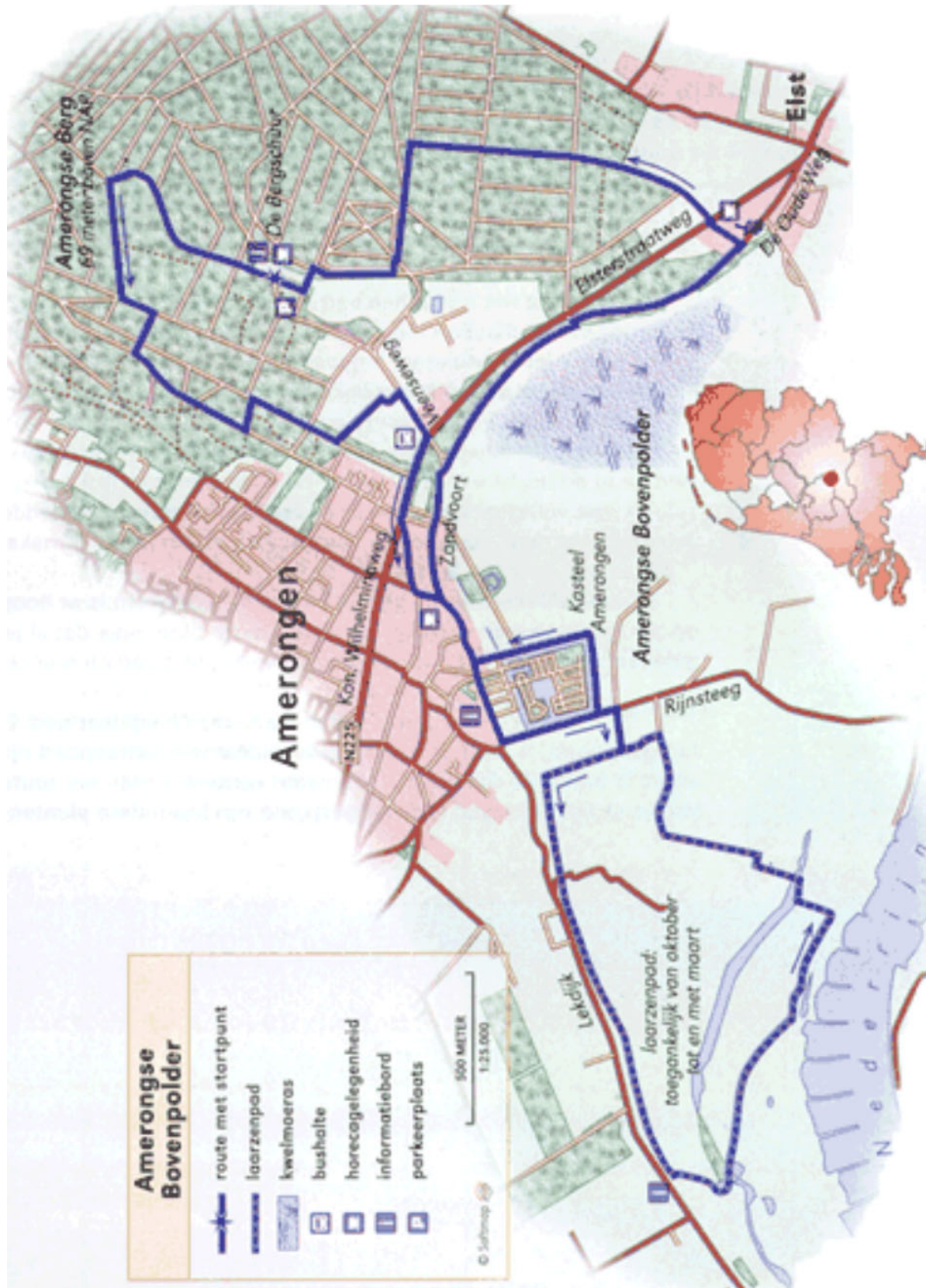
- S1 Identificeren van gegevens in de titel van een schema.
- S2 Identificeren van gegevens in de cellen van een schema.
- S3 Identificeren van gegevens uit een combinatie van cellen van een schema.
- S4 Identificeren van gegevens in de titel van een tabel.
- S5 Identificeren van gegevens in de cellen van een tabel.
- S6 Identificeren van gegevens uit een combinatie van cellen van een tabel.
- S7 Identificeren van gegevens door celgegevens van een tabel te vergelijken.
- S8 Identificeren van gegevens in de titel van een beeldgrafiek.
- S9 Identificeren van gegevens in de rijopschriften van een beeldgrafiek.
- S10 De beeldgrafiek; het identificeren van gegevens uit het aantal objecten of gebeurtenissen per rij.
- S11 De beeldgrafiek; verklaring van symbolen.
- S12 Identificeren van gegevens uit een combinatie van rijen van een beeldgrafiek.
- S13 De beeldgrafiek; uitkomsten van vergelijkingen.
- S14 Het identificeren van gegevens in een staafgrafiek; de titel.
- S15 Het identificeren van gegevens in een staafgrafiek; de staafopschriften.
- S16 Het identificeren van gegevens in een staafgrafiek; de schaalverdeling.
- S17 Het identificeren van gegevens in een staafgrafiek; de verklaring van symbolen.
- S18 Het identificeren van gegevens in een staafgrafiek; frequenties uitgedrukt in staven.
- S19 Het identificeren van gegevens in een staafgrafiek; het combineren van frequenties.
- S20 Het identificeren van gegevens in een staafgrafiek; uitkomsten van vergelijkingen.
- S21 Het identificeren van gegevens in een lijngrafiek; de titel.
- S22 Het identificeren van gegevens in een lijngrafiek; de as-opschriften.
- S23 Het identificeren van gegevens in een lijngrafiek; de schaalverdeling.
- S24 Het identificeren van gegevens in een lijngrafiek; de verklaring van symbolen.
- S25 Het identificeren van gegevens in een lijngrafiek; frequenties uitgedrukt in meetpunten.
- S26 Het identificeren van gegevens in een lijngrafiek; het combineren van frequenties.
- S27 Het identificeren van gegevens in een lijngrafiek; de uitkomsten van vergelijkingen.
- S28 Het identificeren van gegevens in een cirkelgrafiek; de titel.
- S29 Het identificeren van gegevens in een cirkelgrafiek; de verklaring
- S30 Het identificeren van gegevens in een cirkelgrafiek; het relatieve aandeel.
- S31 Het identificeren van gegevens in een cirkelgrafiek; combinaties van relatieve aandelen.
- S32 Het identificeren van gegevens in een cirkelgrafiek; combinaties van vergelijkingen van relatieve aandelen.
- S33 Trekken van conclusies; het onderkennen van een trend.
- S34 Trekken van conclusies op basis van een combinatie van gegevens van één of meer tabellen en grafieken.
- S35 Trekken van conclusies op basis van een combinatie van gegevens uit de tabel of grafiek in combinatie met algemene kennis van de wereld.
- S36 Beoordelen van de adequaatheid van de informatie tegen de achtergrond van de gestelde vraag.

Identificeren en afleiden van informatie uit teksten

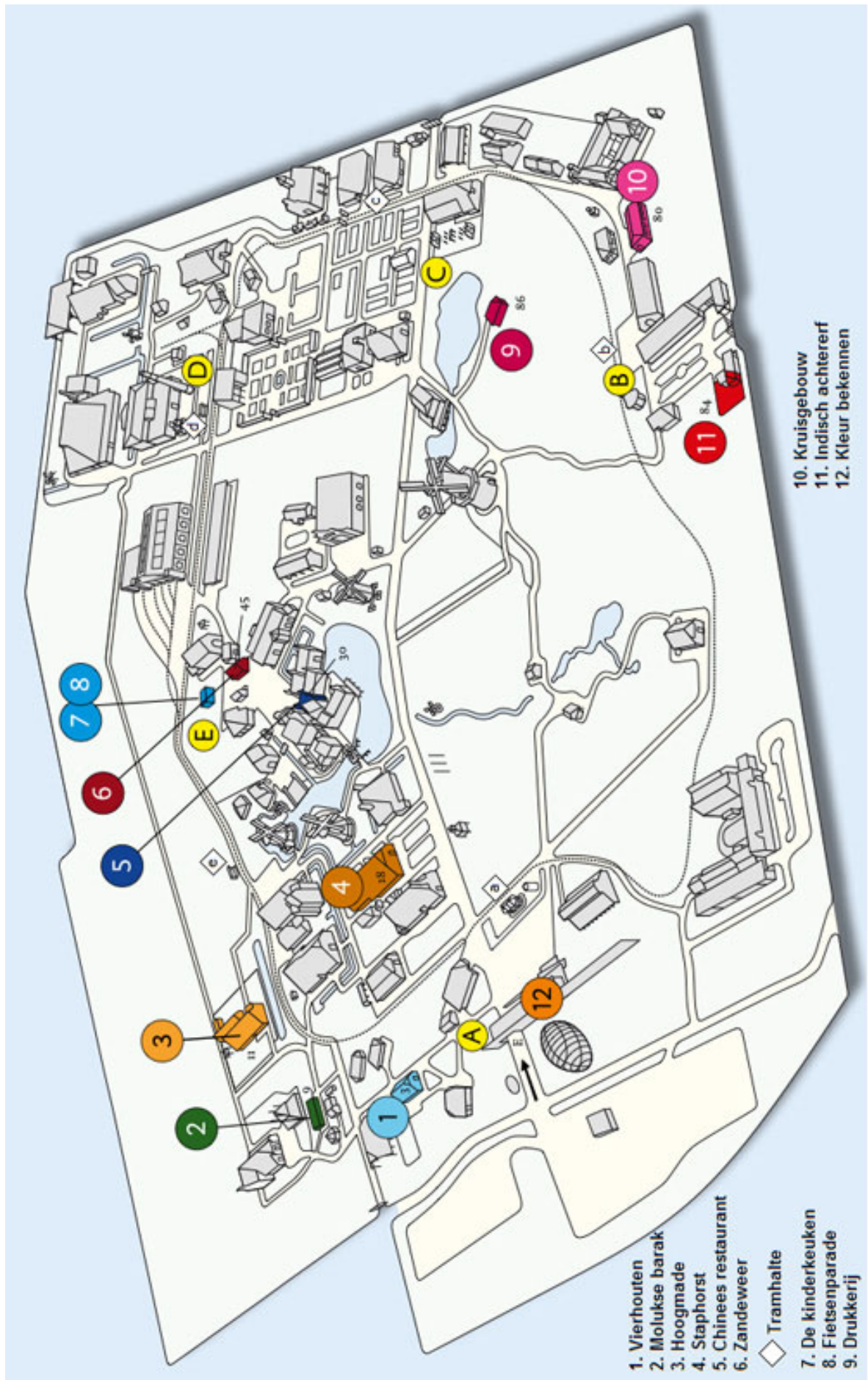
- T1 Opgaven rond het opsporen van informatie in teksten.
- T2 Opgaven rond het vinden van gegevens over de schrijver, de tekst en het publiek.

Bijlage Afbeeldingen

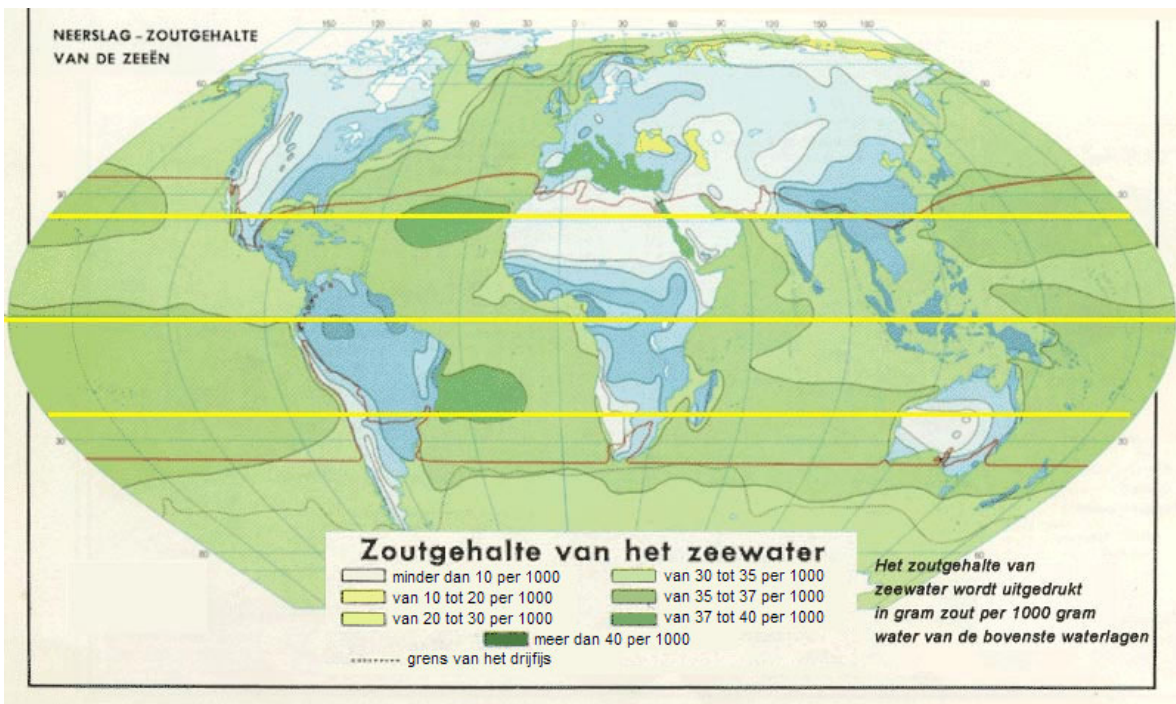
1. Wandelroute Amerongse Bovenpolder

5. Openluchtmuseum in Arnhem

37. Zoutgehalte van het zeewater

38. Klimaatgebieden

